

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 2. juni 2020

Sag BS-46046/2018-OLR
(3. afdeling)

Advokat Steen Petersen
(selv)

mod

Advokatnævnet
(advokat Arvid Andersen)

Retten i Glostrup har den 13. september 2018 afsagt dom i 1. instans (sag BS-9742/2017-GLO).

Landsdommerne Bo Østergaard, Bodil Dalgaard Hammer og Henrik Hjort Elmquist har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, advokat Steen Petersen, har gentaget sin påstand for byretten om ophævelse af Advokatnævnets kendelse af 21. juli 2017 vedrørende disciplinærsanktionen, subsidiært formildelse.

Indstævnte, Advokatnævnet, har påstået dommen stadfæstet.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Advokat Steen Petersen har til støtte for den subsidiaire påstand yderligere anført, at varigheden af sagsbehandlingen fra klagens indgivelse til landsrettens dom skal medføre en formildelse af sanktionen.

Advokatnævnet har bestridt, at der er grundlag for formildelse, og har anført, at sagsbehandlingstiden har beroet på advokat Steen Petersens forhold.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, der er anført af byretten, tiltræder landsretten, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved den 22. september 2015 at have opkrævet yderligere salær.

Den fastsatte bøde findes passende. Det bemærkes herved, at der ikke er grundlag for formildelse af sanktionen som følge af sagens varighed, der i væsentligt omfang har beroet på advokat Steen Petersens forhold.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagens udfald skal advokat Steen Petersen i sagsomkostninger for landsretten betale 15.000 kr. til Advokatnævnet til dækning af udgifter til advokatbistand. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til sagens omfang og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal advokat Steen Petersen inden 14 dage betale 15.000 kr. til Advokatnævnet. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 13. september 2018 i sag nr. BS 10E-1818/2017:

Steen Petersen
Banegårdsvej 1
2600 Glostrup
mod
Advokatnævnet
Kronprinsessegade 28
1216 København K

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører spørgsmålet om ophævelse eller formildelse af Advokatnævnet kendelse af 21. juni 2017, hvor advokat Steen Petersen blev pålagt at betale en bøde på 30.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik.

Advokat Steen Petersen, har nedlagt endelig påstand om, at Advokatnævnets kendelse vedrørende disciplinærsanktionen ophæves, subsidiært formildes.

Advokatnævnet, har nedlagt påstand om, at Advokatnævnets kendelse af 21. juni 2017 i sag 2016-2083 vedrørende disciplinærsanktionen stadfæstes.

Advokat Steen Petersen har indbragt Advokatnævnets kendelse for retten den 25. juli 2017.

Sagens oplysninger

I Advokatnævnets afgørelse af 21. juni 2017 fremgår blandt andet:

"...

[Klager] har klaget over, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik ved i forbindelse med en injurieszag at modregne tilkendte sagsomkostninger i sit salær og ved ikke at behandle sagen med fornøden hurtighed.

[Klager] har endvidere klaget over advokat Steen Petersens salær på 62.839,75 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 30. juni 2016.

Sagsfremstilling:

[Klager] rettede i april 2014 henvendelse til advokat Steen Petersen, da han mente sig udsat for ærekrænkende udtalelser fremsat af bestyrelsesformanden i den ejerforening, hvori [klager] var beboer og bestyrelsesmedlem. Udtalelsen vedrørte en sag om skimmelsvamp, der var blevet forældet, hvilket formanden mente, [klager] var ansvarlig for. Udtalelsen blev fremsat i årsberetningen til den generalforsamling, som blev afholdt i ejerforeningen i februar 2014.

Advokat Steen Petersen rettede ved e-mails af 29. og 30. april 2014 henvendelse til formanden [X] og anmodede under trussel om sagsanlæg denne om at tilbagekalde og undskylde sine udtalelser samt at berigtige referatet. Advokat Steen Petersen tog endvidere forbehold for at kræve omkostninger dækket.

Advokat Steen Petersen korresponderede i forlængelse heraf i perioden den 21. maj 2014 til den 30. juni 2014 med [klager] om et eventuelt sagsanlæg. [Klager] anførte i den forbindelse ved e-mail af 29. juni 2014 til advokat Steen Petersen bl.a. følgende:

"Der er nu gået 4 uger uden der rigtig er sket noget i min sag, vi snakket sammen for 2 uger siden hvor du fortalte at du ville fremsende den omtalte stævning, inden udgangen af sidste uge. Vi nærmer os nu sommerferie og de 6 måneder (forældelsesfristen) og jeg må indrømme at jeg begynder at blive urolig og skuffet."

Advokat Steen Petersen opkrævede ved faktura af 23. maj 2014 til [klager] et a conto salær på 12.500 kr. inkl. moms for sagens behandling, herunder gennemgang af sagen samt diverse e-mails og telefonsamtaler med [klager] og modparten.

Den 30. juni 2014 skrev [klager] i en e-mail til advokat Steen Petersen bl.a.:

"Jeg er bekendt med at der ikke er retshjælp til injuriesager, du har fortalte din prise var:

<i>Indledende fase</i>	<i>5.000,- Kr. inkl. moms</i>
<i>Stævning</i>	<i>ca. 11.000,- Kr. inkl. moms</i>

Så det regner jeg med holder

Han er på vej til at trække sig som formand, men vil ikke træk-

ke sig før at han har afsluttet en sag "har han fortalte andre bestyrelsesmedlemmer herude "

Jeg tro det er denne sag han ønske afsluttet, da han ønske at foreningen skal betale evt. sagsomkostninger.

Hvornår bliver stævningen udtaget?"

Advokat Steen Petersen svarede hertil (ved udateret e-mail), at han regnede med at stævningen ville blive indgivet senest mandag.

Ved brev af 7. august 2014 til [X] rykkede advokat Steen Petersen for svar på sine e-mails vedrørende de ærekrænkende udtalelser og oplyste, at stævning om injurier og eventuel bagvaskelse ville blive indgivet den 11. august 2014, såfremt [X] ikke senest den 8. august 2014 havde tilbagekaldt og undskyldt sine udtalelser, betalt [klager]s advokatudgifter på 12.500 kr. plus renter samt yderligere salær til sagens udenretlige afslutning.

Advokat Steen Petersen opkrævede ved fakturaer af henholdsvis 29. december 2014 og 20. februar 2015 til [klager] i alt 15.656,25 kr. inkl. moms i a conto salær for sagens behandling, herunder udfærdigelse af stævning, diverse korrespondance og telefonsamtaler med [klager] og sagens øvrige parter.

Ved e-mail af 23. februar 2015 til advokat Steen Petersen anførte [klager] bl.a.:

"Jeg har modtaget endnu en opkrævning fra dig og kan nu se at den anslået omkostning du gav i vores første snak ikke hold stik

Du fortalt i begyndelse at total omkostning nok ville løbe op i 30.000 Kr., jeg har nu foreløbig modtage regning for 28.156 Kr. og det er uden retssagen er påbegyndt.

Kan du venligst oplyse mig om hvorfor den anslået omkostning ikke holde og hvad du forvente at total omkostningen vil blive".

Advokat Steen Petersen svarede ved e-mail af samme dato:

"Det var svært at forudsige art og omfang af modparts indlæg og bilag - derfor".

Ved e-mails af 24. februar 2015 gjorde [klager] indsigelse mod

størrelsen af det opkrævede a conto salær, og henviste bl.a. til, at advokat Steen Petersen indledningsvis havde oplyst en totalpris for sagen på ca. 30.000 kr. [Klager] anførte endvidere, at han overvejede at droppe sagen, idet han ikke kunne se nogen ende på udgifterne.

Advokat Steen Petersen svarede ved e-mail af 24. februar 2015 til [klager] bl.a., at han alene havde givet et overslag, og at han ikke kunne forudsige alt, hvad der kom fra modparten, herunder at modparten trods utallige opfordringer ikke havde reageret, at der på denne baggrund blev indgivet stævning efter [klager] ønske, og at modpartens advokat derefter fremlagde ca. 100 sider med en anden gengivelse af sagsforløbet end det, som [klager] havde oplyst til advokat Steen Petersen. Advokat Steen Petersen anførte endvidere, at såfremt [klager] droppede sagen på nuværende tidspunkt, ville modparten af retten få tillagt sagsomkostningerne, som [klager] også skulle betale.

Den 27. februar 2015 sendte advokat Steen Petersen sit processkrift i sagen til modpartens advokat og opfordrede samtidig denne til at dokumentere, hvem der havde fjernet det omtvistede referat og årsberetningen for 2014 fra foreningens hjemmeside, samt hvornår det var sket og af hvilken årsag.

Ved e-mail af 1. marts 2015 til advokat Steen Petersen anførte [klager] bl.a.:

"Jeg må gøre dig opmærksom på, at jeg hverken har 20.000 eller 30.000 Kr. til det videre forløb, hvis det er det du forventer det kommer til at koste ??????"

Advokat Steen Petersen svarede ved e-mail af samme dato:

"Det kommer det naturligvis ikke til.

Vi berammer til hovedforhandling

Sagen tager måske 1 dag fra 9.30-15.00, og vi skal have de vidner ind, der støttet dig.

En hel dag i retten koster i fri proces sager 14.500 kr. incl. moms.

Det er det leje, vi taler om nu."

Den 5. marts 2015 blev der afholdt et telefonisk retsmøde, hvorefter dommeren efter en drøftelse af sagen foreslog sagen forligt således, at

hver part skulle bære egne sagsomkostninger. Advokat Steen Petersen orienterede ved e-mails af samme dato [klager] om retsmødet og oplyste, at han i lyset af [klager]s e-mails om salæret indstillede, at [klager] forligede sagen i henhold til dommerens tilkendegivelse.

[Klager] accepterede ved e-mail af 9. marts 2015 til advokat Steen Petersen at forlige injuriersagen på de anførte vilkår.

Advokat Steen Petersen korresponderede i perioden den 9. marts 2015 til den 10. april 2015 med modpartens advokat om betingelserne for at indgå forlig i sagen uden at nå til enighed.

Advokat Steen Petersen opkrævede ved faktura af 24. marts 2015 til [klager] et a conto salær på 3.843,75 kr. inkl. moms.

Den 22. april 2015 blev der afholdt et forberedende telefonisk retsmøde ved Retten i Lyngby, hvor retten opfordrede parterne til at søge en forligsmæssig løsning. Retten berammede samtidig et nyt telefonisk retsmøde den 30. april 2015 i tilfælde af, at sagen ikke forinden var blevet forligt.

Advokat Steen Petersen korresponderede i perioden den 30. april 2015 til den 7. juni 2015 med [klager] om vidneførsel til hovedforhandlingen samt foretog indkaldelse af vidner. Advokat Steen Petersen korresponderede endvidere i perioden den 12. maj 2015 til den 18. maj 2015 med boligadministrator, [Y], vedrørende adgangen til boligforeningens generalforsamlingsreferater og årsberetning.

Advokat Steen Petersen indgav den 1. september 2015 påstandsdokument til Retten i Lyngby.

Advokat Steen Petersen opkrævede ved faktura af 10. september 2015 til [klager] et salær på 15.839,75 kr. inkl. moms for sagens behandling. Af følgebrevet af samme dato fremgik følgende:

"Jeg sender min faktura 31432, der tillige dækker selve hovedforhandlingen i Lyngby ret på tirsdag og min forberedelse inden".

Sagen blev hovedforhandlet den 16. september 2015 ved Retten i Lyngby, hvor sagen blev forligt på følgende vilkår:

"Sagsøgte, [X], skal senest ved næste husstandsomdeling i ejerforeningen [ejerforening] mortificere nedenstående udtalelser med følgende erklæring:

"DEMENTI

I årsberetning til ejerforeningens generalforsamling 2014 har jeg skrevet følgende afsnit, som jeg hermed skal tilbagekalde som ubeføjet:

"Sagen har hele tiden ligget hos [klager], uanset Ejerforeningen havde krævet den udleveret... Først den 16. juni (ca. 5 måneder senere) henvender [klager] sig til advokaten, der først den 27. juni 2013 meddelte, at sagen var forældet pr. 7. april 2013, altså mere end 2 måneder tidligere.

I al den tid har sagen ligget hos [klager], og har kostet os 150.000 kr. ...«

[X]"

Retten fandt endvidere, at [X] skulle betale 15.000 kr. til [klager] i sagsomkostninger.

Ved e-mail af 16. september 2015 til [klager] redegjorde advokat Steen Petersen for dommerens tilkendegivelse ved retsmødet samme dato. Advokat Steen Petersen anførte i den forbindelse bl.a.:

"For en almindelig læser fremstod [X]s ærekrænkende og misvisende udtalelser — i øvrigt uden for dagsorden på generalforsamlingen — som om du havde det fulde ansvar for den forældede skimmelsvampsag.

Som dommeren sagde: mange andre i bestyrelsen vidste, at forældelsen var tæt på, men gjorde intet.

Med andre ord kunne [X] straffes med dagbøder efter straffelovens p. 267.

Men alene fordi han bevidst havde forholdt sig tavs, passivt og spekuleret i sagens forældelse, mente denne konkrete dommer, at [X]s strafansvar alligevel var forældet. Retten fandt intet grundlag for at kritisere dig / os herfor."

Advokat Steen Petersen foretog ved faktura af 22. september 2015 til [klager] endelig afregning af sagen ved opkrævning af et salær

på 15.000 kr. inkl. moms. Det fremgik af fakturaen, at der var tale om salær for hovedforhandling m.v.

[Klager] rykkede efterfølgende telefonisk advokat Steen Petersen for at få udbetalt de tilkendte 15.000 kr., og denne svarede ved e-mail af 23. september 2015 bl.a.:

"Tak for indbetaling.

Der er arbejdet af mig for over 55.000 kr. + moms.

Du har til dato betalt ca. 38.000 kr. + moms.

Derfor er det mest fair og praktisk, at de tilkendte 15.000 kr. fra [X] via retsforligetfaktureres incl moms, så har [X] trods alt bi-draget også til dig."

[Klager] svarede ved e-mail af 19. oktober 2015 bl.a.:

"Beklager den sene tilbagemelding

Jeg kan ikke forstå den mail (med de 15. 000 kr.), da den sidste fakturer skulle dække selve hovedforhandlingen i Lyngby ret samt forberedelse inden (det står skrevet i dit følge brev)

[Klager] rykkede herefter gentagne gange for svar på sin e-mail af 19. oktober 2015, senest ved e-mail af 6. februar 2016 til Steen Petersen, hvor han bl.a. anførte:

"Det er mig ubegribeligt at du ikke vender tilbage på mine henvendelser / mail.

Ud fra vedhæfte faktura forventer jeg at min erstatning på Kr. 15.000,- bliver indbetalt på min konto inden den 12. februar 2016".

Advokat Steen Petersen svarede ved e-mail af 6. februar 2016 til [klager]:

"Jeg ringer dig i næste uge, idet den effektivt anvendte tid på sagen overstiger dine hidtidige betalinger.

De 15.000 kr er sagsomkostninger - ikke erstatning"

Ved e-mail af 30. juni 2016 til advokat Steen Petersen med kopi til Advokatnævnet anførte [klager] bl.a. følgende:

"Jeg har på tros af gentagende henvendelser via mail og telefon-opkald ikke hørt fra dig, jeg ser derfor ikke anden udvej end at indgive en klage til Advokatnævnet over din behandling af min sag".

Ved e-mail af 30. juni 2016 til [klager] svarede advokat Steen Petersen bl.a.:

"Jeg har svaret dig, se også din mailtråd — mail 25/9/2015! Har du ikke fået alle mails og opkald?"

Injuriesagen, som vi vandt med dementi, skal du som sagt flere gange og aftalt selv betale for.

Din mail bunder derfor i misforståelser."

Advokat Steen Petersen har fremlagt time-/sagsoplysninger hvoraf det fremgår, at der er brugt 23 timer og 30 minutter på sagen svarende til et debiterbart beløb på 52.983,33 kr. ekskl. moms.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Adfærdsklagen

[Klager] har påstået, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik ved at beholde de 15.000 kr., som han var blevet tilkendt ved retsforliget, selvom han havde betalt mere i salær, end det oprindelige overslag lød på.

[Klager] har endvidere gjort gældende, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik ved ikke i tilstrækkeligt omfang at have fulgt op på sagen, hvorved retten fandt, at flere forhold var forældede på trods af, at han flere gange havde gjort advokat Steen Petersen opmærksom på forældelsesfristen.

...

Indklagede:

Adfærdsklagen

Advokat Steen Petersen har principalt påstået sagen afvist som åbenbart grundløs subsidiært frifindelse, og har til støtte herfor gjort gældende, at [klager] har modtaget en saglig og sober rådgivning.

Advokat Steen Petersen har endvidere anført, at han har strakt sig langt for at imødekomme [klager]s ønsker og krav. Han udtrådte ikke af sagen, selvom [klager] først bestemte sig for at stoppe sa-

gen og dernæst ombestemte sig. Selvom advokat Steen Petersen ikke var til stede på kontoret, kunne [klager] få svar på sine spørgsmål hos sekretæren.

....

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokat Steen Petersen opkrævede ved faktura af 10. september 2015 til [klager] et a conto salær på 15.839,75 kr. og oplyste samtidig, at beløbet dækkede forberedelsen samt afviklingen af hovedforhandlingen.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [klager] måtte have en berettiget forventning om, at der var tale om den endelige afregning af sagen. Advokat Steen Petersen har dermed tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens 126, stk. 1, ved den 22. september 2015 at opkræve et yderligere salær på 15.000 kr. inkl. moms — der efter det anførte dækkede hovedforhandlingen — svarende til de tilkendte sagsomkostninger fra modparten.

Det forhold, at advokat Steen Petersen ikke underrettede [klager], da det viste sig, at de angivne prisoverslag ikke kunne holde, udgør ikke i sig selv en tilsidesættelse af god advokatskik. Dette vil imidlertid have betydning for det salær, som advokat Steen Petersen kan opkræve for sit arbejde, jf. nedenfor under salærklagen.

Advokatnævnet finder det ikke godtgjort, at den af advokat Steen Petersen ved e-mail af 16. september 2015 omtalte forældelse af strafansvaret kan tilskrives advokat Steen Petersens behandling af sagen.

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte og henset til, at advokat Steen Petersen i 2013 og 2015 er pålagt sanktioner for tilsidesættelse af god advokatskik, advokat Steen Petersen en bøde på 30.000 kr. i medfør af retsplejelovens 147 c, stk. 1.

....

Herefter bestemmes:

Advokat Steen Petersen pålægges en bøde til statskassen på 30.000 kr.

..."

Advokatnævnet har i afgørelsen endvidere nedsat advokat Steen Petersens salær, der oprindeligt var opgjort til 62.839,75 kr. inklusiv moms til 30.000 kr. inklusiv moms. Advokat Steen Petersen og [klager] har efterfølgende indgået forlig ved Retten i Lyngby, hvorefter advokat Steen Petersens salær blev fastsat til 44.500 kr. inklusiv moms.

Det er under hovedforhandlingen oplyst, at Advokatnævnet tre gange tidligere har pålagt advokat Steen Petersen bøder, idet advokat Steen Petersen ved kendelse af 18. februar 2013 fik en bøde på 10.000 kr., der blev stadfæstet af Retten i Glostrup, ved kendelse af 12. december 2013 en tillægsbøde på 5.000 kr., der blev stadfæstet af Retten i Glostrup, og ved kendelse af 9. juni 2015 en tillægsbøde på 10.000 kr.

Forklaringer

Advokat Steen Petersen har under hovedforhandlingen forklaret blandt andet, at [klager] havde betalt mindre end det arbejde, som var udført under sagen. Han skrev derfor til [klager] den 23. september 2015, at det var mest fair, at [klager] betalte ham de 15.000 kr., som der var tilkendt i sagsomkostninger. Han har efterfølgende udført arbejde for [klager] uden beregning. Det var arbejde med udsendelse af dementi, som fremgår af forliget af den 16. september 2015. Han har kontinuerligt orienteret [klager] under sagen i forhold til det materielle og økonomiske. Han kunne have valgt at udtræde af sagen, da [klager] ikke kunne betale for det udførte arbejde. Han kan i øvrigt henholde sig til sagens bilag.

[Klager] har under hovedforhandlingen forklaret blandt andet, at han var klient hos Steen Petersen. Han opfattede faktura og brev af 10. september 2015 som den sidste regning fra advokat Steen Petersen. De skulle i

retten, og det var det, som han betalte for. Prisen, som han fik oplyst fra opstart af sagen, var overskredet på det tidspunkt. Han fik faktura af 10. september 2015 og der stod, at beløbet dækkede hovedforhandlingen. Han antog, at hovedforhandlingen var afslutning på sagen. Han troede derfor, at der ikke kom flere regninger fra advokat Steen Petersen.

Han var af den opfattelse, at han samlet set skulle betale 30.000 kr. Forevist de øvrige fakturaer i sagen har han forklaret, at han havde gjort advokat Steen Petersen opmærksom på, at beløbet var overskredet. Forevist mail af 24. februar 2015, bilag D, har han forklaret, at han ikke ved, om det var første gang, at han gjorde advokat Steen Petersen opmærksom på, at der var aftalt 30.000 kr. De 30.000 kr. var salær til advokat Steen Petersen eksklusive sagsomkostninger, hvis han tabte sagen.

Retten opfordrede oprindeligt ham og [X] til at indgå forlig, men de var uenige om spørgsmålet om sagsomkostninger. Han ville ikke løbe risikoen for at skulle betale sagsomkostninger til [X]. Forevist mail af 9. marts 2015, bilag 5, side 8, har han forklaret, at han var indstillet på at stoppe sagen på det tidspunkt.

Han betalte fakturaerne fra advokat Steen Petersen, da han er en retskaffen mand. Han skiftede ikke advokat, da han ikke ønskede at starte sagen på ny og var bange for, at sagen ville blive forældet. Han skrev til advokat Steen Petersen fra sin arbejdsmail, som han brugte privat. Han havde et cvr nr. på sin privat adresse af skattemæssige grunde. Forevist mail af 23. september 2015, bilag D, fra advokat Steen Petersen har han forklaret, at han ikke kan huske denne mail. Han kan ikke huske, om han bestred, at advokat Steen Petersen havde arbejdet for over 55.000 kr. plus moms.

Forevist udskrift af retsbog af 1. marts 2018, bilag N, har han forklaret, at det var det forlig, som de indgik i forhold til advokat Steen Petersens salær.

Parternes synspunkter

Steen Petersen har til støtte for sin påstand overordnet anført, at han ikke har tilsidesat god advokatskik, idet [klager] har fået en sober og saglig behandling samt løbende blev orienteret om, hvor sagen befandt sig juridisk, tidsmæssigt og økonomisk. Advokatnævnet har endvidere ikke inddraget mail af 23. september 2015, hvor han loyalt oplyste [klager] om baggrunden for, at de 15.000 kr. efterfølgende blev faktureret. [Klager] har ikke bestridt, at han har udført arbejde for mere end faktureret. [Klager] har endvidere ikke haft en berettiget forventning om, at retssagen inklusiv alle sagsomkostninger kunne afgøres for de hævdede 30.000 kr. inklusiv moms. Advokatnævnet har ikke, som Retten i Lyngby, inddraget [klager]s vedvarende passivitet efter betalingerne af de konkrete fakturaer.

Offentliggørelse af Advokatnævnets afgørelse gøres ikke gældende som et anbringende, men blot som et moment i sagen.

Hvis retten når frem til, at han har handlet i strid med god advokatskik er det formildende, at der er indgået et forlig ved Retten i Lyngby, hvor salæret er fastsat til 44.500 kr. inklusiv moms modsat Advokatnævnet, der fastsatte salæret til 30.000 kr. inklusiv moms.

Advokat Steen Petersen har endvidere gjort gældende, at anbringende om, at sagens samlede varighed skal inddrages som formildende omstændighed efter principperne i straffelovens § 82, nr. 13 og 14, jf. § 83, er fremsat i sammenfattende processkrift af 1. august 2018. Modparten har derfor haft mulighed for at varetage sine interesser. Retten bør derfor tillade, at det fremsættes.

Endelig bør der indgå ved fastsættelsen af sagens omkostninger, at modparten oprindeligt havde en overflødig afvisningspåstand, der blev anvendt meget tid på at behandle. Det skal have omkostningsmæssige konsekvenser for Advokatnævnet, jf. retsplejelovens § 318.

Advokatnævnet har til støtte for sin påstand overordnet gjort gældende, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik ved at efterkræve yderligere salær på 15.000 kr. inklusiv moms for hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Advokat Steen Petersen har ved sit brev af 10. september 2015 meddelt [klager], at den vedlagte faktura på kr. 15.843,75 inkl. moms dækkede arbejdet forbundet med gennemførelse af hovedforhandlingen og advokat Steen Petersens forberedelse heraf, og det kan efter [klager]s forklaring lægges til grund, at han havde en berettiget forventning om, at det var den endelige afregning af sagen. Det bestyrkes endvidere af, at fakturaerne forud for den 10. september 2015 var afregnet som a conto salær. Retten i Lyngby har endvidere reduceret det samlede salær med ca. 18.000 kr., hvilket er mere end der blev afregnet efter den 10. september 2015. Advokat Steen Petersen er derfor med rette pålagt en disciplinærbøde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Den sanktion, Advokatnævnet har fastsat, er i overensstemmelse med nævnets sædvanlige praksis. Det er tillagt gentagelsesvirkning, at advokat Steen Petersen tidligere er idømt tre bøder på samlet 25.000 kr., jf. princippet i straffelovens § 81. Det har ingen betydning, at det ikke er ligartet klagesager, jf. dom afsagt af Østre Landsret den 4. september 2017.

Det bestrides, at det kan gøres gældende, at det samlede tidsforløb af sagen skal indgå som formildende omstændighed, da det er fremsat efter forberedelsens afslutning. Advokatnævnet er hermed afskåret fra relevant bevisførelse og nærmere at oplyse om de faktiske forhold. Såfremt det tillades gøres det gældende, at sagsbehandlingstiden i Advokatnævnet var på knap et år, og at der ikke skal ske reduktion i sanktionen, jf. dom refereret i U2016.122.

Der skal tilkendes sædvanlige sagsomkostninger, da tidligere afvisningspå-

stand ikke ændrer på, at advokat Steen Petersen er den tabende part.

Rettens begrundelse og afgørelse

[Klager] har forklaret, at han var af den opfattelse, at faktura af 10. september 2015 på 15.839,75 kr. inklusiv moms var Steen Petersens endelige afregning af sagen og dækkede forberedelsen samt afviklingen af hovedforhandlingen. Dette følger endvidere af ordlyden og en naturlig forståelse af advokat Steen Petersens følgebrev af 10. september 2015.

På denne baggrund finder retten, at [klager] havde en berettiget forventning om, at fakturaen var endelig afregning af sagen.

Herefter og i øvrigt af de grunde, som Advokatnævnet har anført, tiltræder retten, at advokat Steen Petersen har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved den 22. september 2015 at have opkrævet yderligere salær. Det forhold, at advokat Steen Petersen ved mail af 23. september 2015 orienterede [klager] om baggrunden for opkrævningen, kan ikke føre til en anden bedømmelse.

Idet advokat Steen Petersens anbringende om, at sagens samlede varighed skal inddrages som formildende omstændighed, er fremsat i processkrift af 1. august 2018, finder retten, at Advokatnævnet har haft tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser. Det tillades derfor i medfør af retsplejelovens § 358, stk. 6, nr. 2, at det fremsættes.

Efter en samlet vurdering, og som sagen er oplyst, er der ikke er grundlag for at nedsætte den af Advokatnævnet pålagte bøde som følge af sagens varighed. Retten har herved navnlig lagt vægt på, at sagsbehandlingstiden ved Advokatnævnet var på knap 1 år fra klagens modtagelse den 30. juni 2016 til afgivelsen af kendelsen den 21. juni 2017, og ca. 13 måneder fra rettens modtagelse af sagen den 25. juli 2017 til hovedforhandlingen den 16. august 2018, hvilket ikke i væsentligt omfang har oversteget det rimelige.

Der er endvidere ikke grundlag for at nedsætte bøden som følge af, at advokat Steen Petersen og [klager] har indgået forlig om at fastsætte salæret til 44.500 kr. inklusiv moms. Retten har herved lagt vægt på, at der forud for den 22. september 2015 var faktureret for et højere beløb, idet der var opkrævet 47.839,75. kr. inklusiv moms.

Herefter og under hensyn til gentagelsesvirkningen af de tidligere sanktionere findes bøden passende fastsat. Retten tiltræder derfor Advokatnævnets udmåling af bøden.

Advokatnævnets påstand om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse tages herefter til følge.

Sagsomkostninger

Advokatnævnet har i svarskrift af 22. september 2017 nedlagt principal påstand om afvisning, som blev frafaldet i processkrift A af 22. januar 2018. Dette kan ikke karakteriseres som en uforsvarlig procesførelse, der kan begrunde, at Advokatnævnet i medfør af retsplejelovens § 318 skal erstatte Steen Petersen udgifterne herved. Advokat Steen Petersens påstand herom tages derfor ikke til følge.

Efter sagens udfald og parternes påstande skal advokat Steen Petersen betale sagsomkostninger til Advokatnævnet til dækning af nævnets udgifter til advokat. Efter sagens forløb og omfang fastsættes beløbet til 15.000 kr. Beløbet er fastsat uden moms, da det er oplyst, at Advokatnævnet er momsregistreret.

Thi kendes for ret:

Advokatnævnets kendelse af 21. juni 2017 stadfæstes.

Inden 14 dage skal advokat Steen Petersen betale 15.000 kr. i sagsomkostninger til Advokatnævnet. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Mette Koue
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Retten i Glostrup, den 13. september 2018.

[...], kontorfuldmægtig